

Risico's in Zicht

WEGEN VAN RISICO'S

Handreiking voor samenwerkende overheden

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Verantwoordelijkheden	5
2.1	Relatie bevoegd gezag en initiatiefnemer	5
2.2	Bevoegd gezag.....	5
3	De EV toets in RO en Wm	7
3.1	Inhoud van de EV toets in RO en Wm	7
3.2	Procesbeschrijving uitvoeren EV toets in RO en Wm	7
3.3	Relatie EV toets in RO en Wm met andere processen	8
4	Informatie ten behoeve van de EV toets in RO en Wm.....	10
5	Maatregelen	11
BIJLAGE 1	Procesbeschrijving EV-toets in RO en Wm.....	13

1 Inleiding

Externe veiligheid

Het beleid externe veiligheid houdt zich bezig met het beheersen van risico's ten gevolge van het omgaan met gevaarlijke stoffen, in het bijzonder de combinatie van:

- een concentratie van mensen
- een inrichting voor handling (overslag; opslag; bewerken) van gevaarlijke stoffen en/of
- het transport van gevaarlijke stoffen (weg; water; buisleiding; spoor).

Wijziging in de bestaande risicosituatie kan optreden door het indienen van een ruimtelijk plan (bouwplan, bestemmingsplan) of het aanvragen van een milieuvergunning. Het beheersen van veiligheidsrisico's gebeurt in alle fasen van een dergelijk initiatief:

- Vooraf (pro actie)
- Tijdens (preventie en voorbereiding op ongevallen)
- Rampenbestrijding (crisisbeheersing)

Samenhang van RO, milieu en crisisbeheersing

Door de introductie van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) zijn de verantwoordelijkheden binnen de overheid rondom externe veiligheid minder gescheiden dan vroeger. Het bevoegd gezag Wet milieubeheer (gemeente of provincie) betreedt het terrein van de ruimtelijke ordening, het bevoegd gezag RO (gemeente) is medeverantwoordelijk voor het beheersen van risico's (verantwoording groepsrisico) en de regionale brandweer is door het BEVI meer dan vroeger een partner in de te maken keuzes.

Vroegtijdig samenwerken

In nieuwe situaties is de meeste winst te behalen: hier liggen de meeste mogelijkheden om tegen acceptabele kosten resultaat te boeken. Daarom richten we de aandacht vooral op pro-actie en preventie: we streven naar brongerichte maatregelen vóór effectgerichte maatregelen. Dit zijn volgens het Zeeuwse beleid, in afnemende voorkeursvolgorde:

- het reduceren van risico's bij de bron;
- het clusteren van risicovolle activiteiten;
- het scheiden van kwetsbare en niet-kwetsbare bestemmingen;
- het nemen van maatregelen bij de ontvanger.

Om dit beleid te realiseren zetten we in op een vroegtijdige beïnvloeding van planontwikkeling (zodat ongewenste risico's al vroeg in beeld zijn en alternatieven tijdig worden onderzocht).

Doel van deze Handreiking

Het doel van deze Handreiking is het vereenvoudigen van de samenwerking tussen provincie, gemeentelijke afdelingen en de regionale brandweer. We willen dat bereiken door verantwoordelijkheden te verhelderen en de manier van samenwerken in een procesbeschrijving vorm te geven.

De Handreiking is te gebruiken als stap voor stap leidraad bij die samenwerking. De Handreiking maakt inzichtelijk op welke wijze provincie, gemeente en regionale brandweer externe veiligheidsrisico's afwegen bij het beoordelen van vergunningaanvragen en andersoortige initiatieven met ruimtelijke consequenties.

Wie doet wat, welke informatie krijg ik en welke informatie moet ik leveren aan een ander?

Deze Handreiking gaat vooral in op verantwoordelijkheden en de procesgang. De meer technische aspecten zijn aan de orde in de Handreiking Externe veiligheid in bestemmingsplannen.

Leeswijzer

De verantwoordelijkheden van initiatiefnemer en de verschillende betrokken overheden in de rol van bevoegd gezag worden beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt de

procesgang beschreven van de toets op de externe veiligheidsaspecten van het initiatief. Dat is uiteraard geen geïsoleerd proces, maar samenhangend met veel andere processen. Uitgangspunt bij de procesgang is samenwerking tussen partners en daarom is informatieoverdracht een essentieel onderdeel van de procesgang. In hoofdstuk 4 beschrijven we welke informatie nodig is, wie die aanlevert en wie de informatie beoordeelt. Het beleid vindt uiteindelijk zijn weerslag in te nemen maatregelen. Het spectrum aan maatregelen wordt beschreven in hoofdstuk 5.

2 Verantwoordelijkheden

Geen goed werk zonder besef van je eigen verantwoordelijkheden en van de verantwoordelijkheden van anderen. Waarop ben je zelf aanspreekbaar en wat moet de ander doen?

In dit hoofdstuk gaan we in op de verantwoordelijkheden van de initiatiefnemer en bevoegd gezag, maar ook van de overheden onderling. Uitgangspunt daarbij is de verdeling zoals die in het wettelijk kader is beschreven, maar ook een strategische afweging van de eigen positie is op zijn plaats.

2.1 Relatie bevoegd gezag en initiatiefnemer

Het wettelijk kader legt een aantal verantwoordelijkheden bij de initiatiefnemer (overheid¹, projectontwikkelaar, particulier of inrichting) en een aantal bij het bevoegd gezag² (gemeente of provincie).

De initiatiefnemer is ervoor verantwoordelijk dat hij duidelijk maakt wat zijn initiatief inhoudt en welke risico's het initiatief met zich meebrengt. Deze risico's moet hij volgens een voorgeschreven methodiek berekenen en inzichtelijk maken.

Het hiervoor uit te voeren onderzoek is voor zijn rekening.

De overheid (in de rol van bevoegd gezag) is in beginsel niet verplicht medewerking te verlenen aan een initiatief.

Het is wenselijk dat de gemeente (of provincie) zich van te voren goed bezint op zijn positie wanneer zich nieuwe initiatieven met consequenties voor externe veiligheid voordoen.

Belangrijke vragen daarbij zijn:

- ◇ Wat is de strategische positie van de gemeente? (wat wil ik bereiken, heeft de ander mij nodig, heb ik iets te onderhandelen)
- ◇ Wat is de wettelijke positie van de gemeente? (Initiatiefnemer of toetsers? Welke wettelijke instrumenten heb ik om mijn doel te bereiken)
- ◇ Welke partijen hebben belangen bij het initiatief?
- ◇ Zijn er andere initiatieven die door dit initiatief onmogelijk worden gemaakt?
- ◇ Wie beschikken over budgetten om de noodzakelijke investeringen (bijv. voor risicobeperkende maatregelen) te doen?

De antwoorden op deze vragen geven de gemeente (provincie) inzicht in haar mogelijkheden om te onderhandelen met de initiatiefnemer zodat recht gedaan kan worden aan alle reële belangen. Het maakt tevens duidelijk welke partijen (en wanneer) bij de besluitvorming over het initiatief moeten worden betrokken en wat de financieringsmogelijkheden zijn voor eventueel te treffen maatregelen.

2.2 Bevoegd gezag

Door de introductie van het BEVI zijn de verantwoordelijkheden binnen de overheid rondom externe veiligheid minder gescheiden dan in het verleden. Het bevoegd gezag Wm dient rekening te houden met de ruimtelijke consequenties van zijn besluiten, het bevoegd gezag RO is mede verantwoordelijk voor het groepsrisico en de regionale brandweer is meer dan vroeger een partner in de te maken keuzes.

¹ Als de gemeente zelf initiatiefnemer is, wordt de afdeling die namens de gemeente het plan ontwikkelt in deze Handreiking beschouwd als initiatiefnemer.

² De overheid die in het kader van zijn publieke taak een beschikking afgeeft of een melding accepteert

De verantwoordelijkheden zijn binnen de overheid als volgt belegd:

◇ **Het bevoegd gezag Wm (provincie of gemeente)**

Het bevoegd gezag Wm is verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen en handhaving op grond van de Wet milieubeheer.

Het BEVI maakt het bevoegd gezag Wm tevens verantwoordelijk voor:

- Het in acht nemen van grenswaarden/afstanden tussen risicobronnen en geprojecteerd (beperkt) kwetsbare objecten bij vergunningverlening (art. 4)
- Het rekening houden met richtwaarden voor plaatsgebonden en groepsrisico bij vergunningverlening (art. 4)
- Het, waar nodig, verantwoorden van het groepsrisico (met maatregelen ter beperking) (art. 12)
- Het betrekken van buurgemeente(n) indien het invloedsgebied van de vergunning vragende inrichting (deels) op het grondgebied van die gemeente(s) ligt (art. 12)
- Het vragen van advies aan de regionale brandweer (art. 12)
- Het saneren van bestaande conflictsituaties binnen de in de wet genoemde termijnen (art. 17).

◇ **Het bevoegd gezag RO (gemeente of provincie)**

Het gemeentelijk bevoegd gezag RO is bevoegd tot het vaststellen en wijzigen van bestemmingsplannen en het verlenen van vrijstellingen op grond van de Wet RO.

Het BEVI maakt het bevoegd gezag RO tevens verantwoordelijk voor:

- Het in acht nemen van grenswaarden/afstanden tussen risicobronnen en (beperkt) kwetsbare objecten bij ruimtelijke planvorming bij het vaststellen van (wijzigingen op) bestemmingsplannen en bij het verlenen van vrijstellingen (art. 5)
- Rekening houden met richtwaarden voor plaatsgebonden en groepsrisico bij het vaststellen van (wijzigingen op) bestemmingsplannen en bij het verlenen van vrijstellingen (art. 5)
- Het waar nodig verantwoorden van het Groepsrisico (incl. maatregelen ter beperking) (art.13)
- Het voor besluitvorming overleggen met BG Wm dat de vergunning heeft verleend aan het risico veroorzakend bedrijf (art. 13)
- Het vragen van advies aan de regionale brandweer (art. 13)
- Het saneren van bestaande conflictsituaties binnen de in de wet genoemde termijn (art 17).

◇ **Het bestuur van de regionale brandweer**

De regionale brandweer brengt conform het BEVI (art 12 en 13) advies uit over het groepsrisico en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. Zij doet dit:

- bij een ruimtelijk plan
- bij een milieuvergunning

In de toekomst zal dit ook zo zijn bij een ingreep in de infrastructuur voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De regionale brandweer verricht haar werkzaamheden in afstemming met de gemeentelijke brandweer.

De regionale brandweer en gemeente zijn tevens bevoegd gezag in het kader van de Wet Rampen en Zware Ongevallen (WRZO).

De regionale brandweer is ook verantwoordelijk voor het creëren van optimale mogelijkheden voor zelfredzaamheid van de bevolking. Dit is vastgelegd in de Beleidsvisie Externe Veiligheid.

3 De EV toets in RO en Wm

Het beoordelen van een initiatief (planontwikkeling; aanvraag milieuvergunning) kan in grote lijnen worden verdeeld in 4 fasen:

- indienen initiatief;
- uitvoeren EV toets in RO en Wm (par 3.1 en 3.2);
- uitvoering gerelateerde processen (par 3.3);
- besluitvorming (par 3.4).

3.1 Inhoud van de EV toets in RO en Wm

Centraal in de procesgang staat de EV toets in RO en Wm. De toets is gericht op het:

- ◇ waarborgen van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen;
- ◇ optimaliseren van een veilige omgeving;
- ◇ vermijden van ruimtelijke conflicten (onwettige situaties binnen de 10^{-6} contour).

Voordat een initiatief met risico's voor externe veiligheid door de overheid kan worden goedgekeurd, dient een aantal vragen beantwoord te zijn. We noemen dit de EV toets in RO en Wm. De te beantwoorden vragen zijn:

- Past het initiatief in het RO-beleid
- Is op het initiatief het BEVI van toepassing?
- Is er transport van gevaarlijke stoffen met consequenties voor de externe veiligheid?
- Wat zijn de risico's?
- Bevinden zich (beperkt) kwetsbare bestemmingen binnen de PR-contour?
- Wordt het groepsrisico verhoogd? Is het verhoogde GR aanvaardbaar?
- Welke maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de normen voor de plaatsgebonden risico's en om het groepsrisico aanvaardbaar te maken?

Beantwoording van bovenstaande vragen vereist een toets vooraf op mogelijke knelpunten. Het vestigen van risicovolle inrichtingen kan immers beperkingen stellen aan de mogelijke bestemmingen in het invloedsgebied van het bedrijf. Anderzijds kan het vestigen van kwetsbare objecten beperkingen opleggen aan inrichtingen met belangrijke risicobronnen.

Deze EV toets in RO en Wm moet zowel worden uitgevoerd in het vergunningverleningproces als in het RO-proces (bijv. bij de vestiging van nieuwe woningen in het invloedsgebied van een BEVI-plichtig bedrijf).

In de praktijk zal deze toets niet een éénmalige toets zijn waaruit een ja of nee resulteert, maar eerder een heen-en-weergaand (iteratief) proces zijn. Immers, wanneer blijkt dat zich knelpunten voordoen zullen initiatiefnemer en overheid samen zoeken naar mogelijkheden om door het nemen van aanvullende maatregelen de risico's tot een aanvaardbaar en zo laag mogelijk niveau (ALARA-beginsel) terug te brengen.

3.2 Procesbeschrijving uitvoeren EV toets in RO en Wm

Het proces voor de EV toets in RO en Wm bestaat uit 8 stappen. De verantwoordelijkheid voor die processtappen is verdeeld over verschillende bevoegde gezagen en daarbinnen over verschillende afdelingen.

Het te doorlopen proces geldt zowel bij een aanvraag om een milieuvergunning als bij een ruimtelijk plan. Bij een milieuvergunning is de afdeling Milieu procesverantwoordelijk voor het uitvoeren van de EV toets in RO en Wm, bij een ruimtelijk plan de afdeling RO.

procesverantwoordelijke afdeling	soort initiatief
De afdeling Milieu ³	<ul style="list-style-type: none"> • een aanvraag of wijziging van een milieuvergunning
De afdeling RO ⁴	<ul style="list-style-type: none"> • een beoordeling van een initiatief voor vestiging van (beperkt) kwetsbare objecten
Overige betrokkenen	
Initiatiefnemer Regionale brandweer De afdeling Verkeer ⁵ Afdeling Bouwen ⁶	
De afdelingen Milieu en RO zijn altijd betrokken; ook als ze niet procesverantwoordelijk zijn.	

De procesverantwoordelijke afdeling is verantwoordelijk voor het eindresultaat en voor een goed procesverloop waarbij de andere betrokken afdelingen tijdig worden ingeschakeld. In sommige gevallen (bij aanwijzing van routes voor gevaarlijke stoffen) kan ook de afdeling Verkeer procesverantwoordelijk zijn.

In bijlage 1 is een procesbeschrijving opgenomen die aangeeft welke processtappen doorlopen worden en wie daarvoor de procesverantwoordelijke is.

Het proces leidt tot verschillende, volledig samenhangende conceptbesluiten (zie stap 8) Het betreft conceptbesluiten over:

- ◇ de ruimtelijke inpasbaarheid;
- ◇ de aanvaardbaarheid van de risico's;
- ◇ de te nemen maatregelen om de risico's zo klein mogelijk te maken;
- ◇ de verantwoording van het groepsrisico.

Uit deze samenhang (en de realisatie van de maatregelen na de besluiten) blijkt de noodzaak tot samenwerking van de verschillende overheden en afdelingen.

3.3 Relatie EV toets in RO en Wm met andere processen

De EV toets in RO en Wm staat natuurlijk niet op zich zelf; de toets is maar een onderdeel van het totaal aan toets- en overige werkzaamheden met betrekking tot het ruimtelijk plan (c.q. de wijziging van de inrichting).

Met name het besluit over de maatregelen maakt dat de EV toets in RO en Wm een relatie heeft met veel uitvoeringsprocessen van de gemeente (en soms ook provincie⁷). Deze relatie is in de volgende figuur 1 weergegeven.

De toets mondt uit in een bestuurlijk besluit dat, afhankelijk van de toetsresultaten en de noodzakelijk geachte veiligheidsmaatregelen, één of (veel) meer uitvoeringsprocessen opstart.

Figuur 1 laat zien dat veel afdelingen een rol kunnen spelen bij de uitvoering van de besluiten die in de toetsfase worden voorbereid. Het is om die reden van belang de afdelingen die straks de maatregelen moeten uitvoeren (zie hoofdstuk 5) in de toetsfase te betrekken.

³ Bedoeld wordt de afdeling verantwoordelijk voor de vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer.

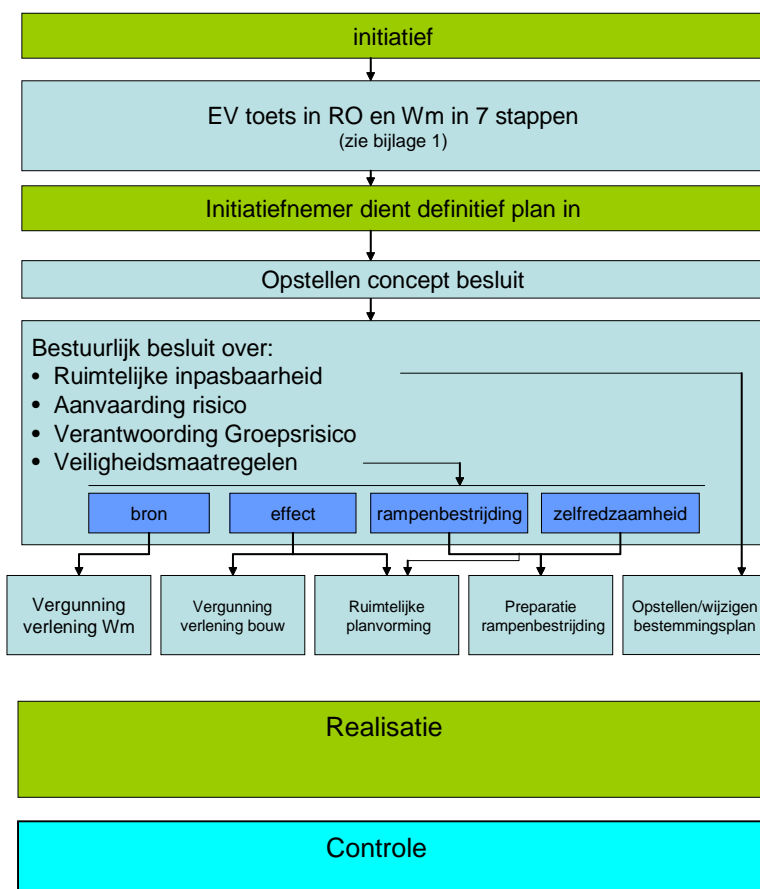
⁴ Bedoeld wordt de afdeling verantwoordelijk voor voorbereiding van besluiten in het kader van de WRO.

⁵ Bedoeld wordt de afdeling die verantwoordelijk is voor de routing van gevaarlijke stoffen

⁶ Bedoeld wordt de afdeling die verantwoordelijk is voor de verlening van bouwvergunningen

⁷ Er is een relatie met provinciale uitvoeringsprocessen in geval de provincie de milieuvergunning verleent of in geval de gemeente besluit af te wijken van het bestemmingsplan

Figuur 1: Relatie EV toets met andere processen

De belangrijkste processen in de uitvoeringsfase zijn:

- ◇ Vergunningverlening milieu (afd. Milieu, gemeente of provincie) of routing gevaarlijke stoffen (afd. Verkeer(gemeente of provincie) of RO) bij bronmaatregelen.
- ◇ Vergunningverlening bouw (afd. Bouw) bij bouwkundige maatregelen gericht op reductie van effecten. *Belangrijk struikelpunt hierbij is dat er een juridisch vacuüm is: enkel hetgeen in de bouwverordening is voorgeschreven mag in de bouwvergunning worden geëist. Er mogen dus, als de initiatiefnemer daar bezwaar tegen maakt, geen extra voorzieningen worden geëist vanwege BEVI.*
- ◇ Ruimtelijke planvorming waarin stedenbouwkundige maatregelen worden opgenomen om de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid te vergroten. Effecten kunnen ook worden verminderd door betere planinrichting.
- ◇ Preparatie op rampenbestrijding en bij maatregelen voor de verbetering van rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Ook hier kan de afdeling RO aan zet zijn als maatregelen als het zorgen voor voldoende vluchtwegen een voorgenomen maatregel is.
- ◇ De afdeling RO zal bovendien het proces tot vrijstellen of wijzigen van het bestemmingsplan moeten uitvoeren als het initiatief planologisch niet inpasbaar is binnen vigerende bestemmingsplannen.

4 Informatie ten behoeve van de EV toets in RO en Wm

Om de EV toets in RO en Wm goed te kunnen uitvoeren is goede en tijdige informatie nodig. De kwaliteit van deze toets wordt sterk beïnvloed door de tijdens de toets gebruikte informatie.

Deze informatie wordt door verschillende deelnemers in het proces ingebracht. In onderstaand overzicht is aangegeven om welke informatie het gaat, wie de informatie inbrengt en wie de ingebrachte informatie op volledigheid en kwaliteit toetst. Het onderstaande schema richt zich alleen op de benodigde EV-informatie. Uiteraard is dit maar een deel van de totaal benodigde informatie voor het beoordelen van het ruimtelijk plan of de aanvraag om milieuvergunning.

welke EV-informatie heb ik nodig?	wie levert de EV-informatie aan?	wie beoordeelt de EV-informatie (wie is bevoegd gezag)
Informatie over eigen risicobronnen met bijbehorende risicocontouren en invloedsgebied zoals stoffen, hoeveelheden, processen ⁸ Risicobronnen in de omgeving op basis van Risicokaart	Initiatiefnemer (al dan niet ondersteund door de afdeling Milieu)	Milieu (op basis van informatie uit vergunningenbestand) Regionale brandweer (toetsresultaat wordt vermeld in het verplicht advies)
Welke ruimtelijke beperkingen en ontwikkelingen (bestemmingen, planinitiatieven) zijn er	RO	RO
Wat is de bevolkingsdichtheid (actueel en prognose) in het invloedsgebied (tbv berekening GR)	RO	RO
Wat is het transport van gevaarlijke stoffen (aard en omvang) in het plangebied en de directe omgeving	Verkeer	RO
Wat is het plaatsgebonden risico ¹ (actueel en toename)	Initiatiefnemer	Milieu
Wat is het groepsrisico ¹ (actueel en toename)	Initiatiefnemer	Milieu (milieuvergunning) of RO (ruimtelijk plan) Regionale brandweer (toetsresultaat wordt vermeld in het verplicht advies)
Welke maatregelen zijn nodig (Advies regionale brandweer)	Regionale brandweer	Afd. Milieu toetst haalbaarheid maatregelen, af te dwingen via de milieuvergunning; Afd. RO toetst haalbaarheid maatregelen, af te dwingen via ruimtelijke planvorming; Afd. Bouw en Wonen toetst maatregelen, te realiseren via bouwvergunning ⁹ ; Afd. Verkeer toetst maatregelen mbt routing gevaarlijke stoffen

Tabel 1. De in de EV toets in RO en Wm uit te wisselen informatie.

⁸ Conform hoofdstuk 13 en 15 van het totaaloverzicht behorend bij de digitale vergunningaanvraag van de provincie Zeeland. Zie: http://www.zeeland.nl/bestuur_organisatie/organisatie/directies/rmw/mhy/producten/topics/bestuur_organisatie/organisatie/directies/rmw/mhy/producten/index/totaaloverzicht_toelichtingen_per_vraag.pdf

⁹ Belangrijk struikelpunt hierbij is dat er een juridisch vacuüm is: enkel hetgeen in de bouwverordening is voorgeschreven mag in de bouwvergunning worden geëist. Er mogen dus, als de initiatiefnemer daar bezwaar tegen maakt, geen extra voorzieningen worden geëist vanwege BEVI.

5 Maatregelen

Maatregelen om de risico's te verminderen kunnen zeer divers zijn en kunnen van geval tot geval verschillen. Hieronder wordt een aantal mogelijke maatregelen genoemd. Daarbij is aangegeven welke afdeling de maatregel moet uitvoeren. Een verdere uitwerking van mogelijke maatregelen geeft paragraaf 3.4 van de Handreiking Externe veiligheid in bestemmingsplannen.

Soort maatregel	Voorbeelden	Uitvoerende afdeling
<i>Maatregelen aan de bron</i>		
Aanpassen inrichting	<ul style="list-style-type: none"> • Technische maatregelen aan installaties, gebouwen, handling stoffen • Organisatorische maatregelen • Beperken aard e/o hoeveelheid gevaarlijke stoffen • Opheffen / verplaatsen van de inrichting • Voorschrijven van blusvoorzieningen / blusleidingen / aansluitpunten bluswater/debiet bluswater. • Toegang 	Afdeling Milieu (via milieuvergunning)
Aanpassen infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> • Wijziging weginrichting • Verlagen snelheid transport • Andere routing gevaarlijke stoffen 	Afdeling Verkeer
<i>Effect beperkende maatregelen</i>		
Stedenbouwkundige maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Indeling gebied: <ul style="list-style-type: none"> ○ concentreren risicobronnen ○ situeren kwetsbare bestemmingen zoals woningen & functies die gepaard gaan met concentraties van personen zo ver mogelijk van de risicobron ○ geen hoogbouw toestaan nabij risicobron • Functiekeuze: <ul style="list-style-type: none"> ○ geen (beperkt) kwetsbare bestemmingen zoals woningen, ziekenhuizen en grote kantoren in het invloedsgebied realiseren 	Afdeling RO
Constructieve maatregelen aan gebouwen	<ul style="list-style-type: none"> • Materiaal gevel • Ventilatiesystemen 	Afdeling Bouwen (via Bouwvergunning) ¹⁰
<i>Verbeteren mogelijkheden voor rampenbestrijding</i>		
Stedenbouwkundige maatregelen	Verbeteren toegankelijkheid voor ambulances, brandweer	Afdeling RO (via ruimtelijke planvorming)
Crisisbeheersing	Uitbreiden bestrijdingsmiddelen (meer brandweerwagens, ambulances, personeel)	Regionale brandweer
<i>Verbeteren mogelijkheden voor zelfredzaamheid</i>		

¹⁰ Belangrijk struikelpunt hierbij is dat er een juridisch vacuüm is: enkel hetgeen in de bouwverordening is voorgeschreven mag in de bouwvergunning worden geëist. Er mogen dus, als de initiatiefnemer daar bezwaar tegen maakt, geen extra voorzieningen worden geëist vanwege BEVI.

Stedenbouwkundige maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen de zone waar binnenshuis slachtoffers kunnen vallen: <ul style="list-style-type: none"> ○ alleen functies met gebruikers met hoge zelfredzaamheid (kantoren e.d.) ○ geen hoogbouw nabij de risicobron ○ de vluchtrichting is het gebouw uit gericht; verzamelplaatsen bevinden zich niet aan de kant van de risicobron ○ wegen gericht van de risicobron af, bij voorkeur loodrecht op de risicobron • Binnen de zone die ontruimd moet worden: geen functies met verminderd zelfredzame personen toestaan nabij risicobron • Voldoende infrastructurele voorzieningen om de gevarezone te kunnen ontluchten • Bereikbaarheid plangebied vanuit meer dan 1 richting • Voldoende blusvoorzieningen 	Afdeling RO (via ruimtelijke planvorming)
Constructieve maatregelen	Situering en capaciteit vluchtwegen in gebouwen	Afdeling Bouwen (via bouwvergunning)
Crisisbeheersing	Treffen van voorzieningen voor snelle alarmering	Regionale brandweer

Tabel 2 . Mogelijke maatregelen

BIJLAGE 1 Procesbeschrijving EV-toets in RO en Wm

Zoals aangegeven vereist de EV toets in RO en Wm samenwerking van verschillende gemeentelijke (en soms ook provinciale) afdelingen en de regionale brandweer. Onderstaande tabel geeft de taakverdeling tussen die afdelingen en de brandweer tijdens de EV toets in RO en Wm weer. Deze taakverdeling is gebaseerd op de verdeling van verantwoordelijkheden over de bevoegde gezagen, zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Uitvoerende partij	Activiteit	Product
Stap 0. START		PLANNING EV-TOETS
Initiatiefnemer	Vraagt procesverantwoordelijke afdeling initiatief in behandeling te nemen.	initiatief
Afd RO	Toetst het initiatief aan het bestemmingsplan en RO-beleid.	EV-toets
Procesverantwoordelijke afdeling	Informeert initiatiefnemer over de van hem verlangde informatie (initiatief, stoffen, hoeveelheden, processen) en het procesverloop; Bepaalt welke afdelingen (ook van buurgemeente ¹¹) moeten worden betrokken en informeert deze; Plant het proces in, bepaalt wanneer welke activiteiten moeten zijn uitgevoerd, welke afdelingen moeten worden betrokken en wanneer die afdelingen worden ingeschakeld in het proces.	planning
Stap 1. WELKE RISICOBRONNEN LIGGEN IN HET GEBIED		RISICOBRONNEN
Initiatiefnemer	Inventariseert risicobronnen via de risicokaart	Risicobronnen
Afd. Milieu	Levert informatie over (huidige en geplande) risicovolle inrichtingen; Toetst gebruikte informatie over risicovolle inrichtingen;	Toetsresultaten Milieu (met evt. aanvullende gegevens)
Afd. Verkeer	Levert informatie over (huidige en geplande) routes voor gevaarlijke stoffen; Toetst gebruikte informatie over routes gevaarlijke stoffen;	Toetsresultaten Verkeer ¹² (met evt. aanvullende gegevens)
Procesverantwoordelijke afdeling	Laat initiatiefnemer inventarisatiedeel bijstellen naar aanleiding van toetsresultaten Milieu en Verkeer;	
Stap 2. WAAR LIGGEN DE RISICOCONTOUREN EN HET INVLOEDSGEBIED		RISICOCONTOUREN INVLOEDSGEBIED
Initiatiefnemer	Berekent de ligging van de risicocontouren en het invloedsgebied	QRA of risicocontouren conform BEVI

¹¹ Indien invloedsgebied ook op grondgebied van buurgemeente ligt.

¹² Bedoeld wordt de afdeling die verantwoordelijk is voor de routing van gevaarlijke stoffen.

Afd. Milieu	Toetst de contouren aan de gegevens uit de milieuvergunning Toetst de (in de QRA) gehanteerde methodiek voor de berekening van de risicocontouren en het invloedsgebied.	Toetsresultaten Milieu (met evt. aanvullende gegevens)
Afd. Verkeer	Toetst de contouren aan de gegevens over routes voor gevaarlijke stoffen gebruik makend van de Studie Transportrisico's Provincie Zeeland	Toetsresultaten Verkeer (met evt. aanvullende gegevens)
Regionale brandweer	Gaat aan de hand van de QRA na welke bebouwing en andere objecten in het invloedsgebied liggen	Lijst met bebouwing en andere objecten in het invloedsgebied
Procesverantwoordelijke afdeling	Laat initiatiefnemer QRA bijstellen naar aanleiding van toetsresultaten Milieu en Regionale brandweer	Bijgestelde risicocontouren
Stap 3. WAT ZIJN DE HUIDIGE EN GEWENSTE BESTEMMINGEN		(TOEKOMSTIGE) BEVOLKINGSDICHTHEID IN INVLOEDSGBIED
Initiatiefnemer	Inventariseert de huidige en toekomstige bestemmingen (inclusief huidig initiatief) en bevolkingsdichtheid (via eigen onderzoek) in het invloedsgebied en bepaalt op basis daarvan of het groepsrisico toeneemt.	QRA
Afd. RO	Toetst de door de initiatiefnemer (in QRA) gebruikte informatie over bestemmingen en bevolkingsdichtheid; Levert informatie over bestemmingen (actueel en prognose en bevolkingsdichtheid (actueel en toekomstig) in invloedsgebied	Toetsresultaten RO (met evt. aanvullende gegevens)
Regionale Brandweer	Toetst de wijze waarop de initiatiefnemer (in de QRA) het groepsrisico heeft behandeld en adviseert de procesverantwoordelijke afdeling over de behandeling van het groepsrisico.	Advies regionale brandweer
Procesverantwoordelijke afdeling	Laat initiatiefnemer QRA bijstellen naar aanleiding van toetsresultaten RO en Advies regionale brandweer; Stelt vast wat de toekomstige risicocontouren en het toekomstig groepsrisico zijn op basis van de door de afd. RO aangeleverde gegevens en het advies van de regionale brandweer.	Toekomstige risicocontouren en omvang toekomstig groepsrisico (vastgelegd in een situatieschets voor de eindsituatie)
Stap 4. BEPAAL VEILIGHEIDSDOELEN EN MAATREGELEN		VEILIGHEIDSDOELEN VEILIGHEIDSMATREGELEN
Procesverantwoordelijke afdeling	Bepaalt veiligheidsdoelen op grond van het gemeentelijk/provinciaal EV-beleid; Stelt veiligheidsmaatregelen vast en verantwoordt eventuele afwijkingen van het advies van de regionale brandweer. Laat, indien noodzakelijk, QRA aanpassen door initiatiefnemer.	Veiligheidsdoelen; Veiligheidsmaatregelen
Regionale brandweer	Beoordeelt de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid	Advies regionale brandweer

	Adviseert over te nemen veiligheidsmaatregelen; Adviseert over noodzaak nieuwe QRA	
Afd. RO	Beoordeelt haalbaarheid en afdwingbaarheid van veiligheidsmaatregelen in ruimtelijke plannen	
Afd. Milieu	Beoordeelt haalbaarheid en afdwingbaarheid van veiligheidsmaatregelen aan de bron via milieuvergunning	
Afd. Verkeer	Beoordeelt haalbaarheid en afdwingbaarheid van veiligheidsmaatregelen aan de bron via routing	
Afd. Bouwen	Beoordeelt haalbaarheid van veiligheidsmaatregelen door het stellen van eisen via de bouwvergunning ¹³ .	
Stap 5. TOETSING PLAATSgebonden RISICO (PR)		AMBTelijke CONCLUSIE OVER PLAATSgebonden RISICO
Procesverantwoordelijke afdeling	Toetst het plaatsgebonden risico (actueel en toekomstig) en legt de resultaten vast in een conceptbesluit voor het bevoegd gezag (voor te nemen besluit, zie: Risico's InZicht, de Handreiking EV in bestemmingsplannen, par 3.5)	Ambtelijke conclusie over plaatsgebonden risico
Stap 6. ONDERZOEK GROEPSRISICO NODIG?		BIJGESTELD GROEPSRISICO
Procesverantwoordelijke afdeling	Beslist conform Beleidsvisie Externe Veiligheid over noodzaak onderzoek groepsrisico en verantwoordt dit besluit bij afwijking van het advies van de regionale brandweer; Laat, indien noodzakelijk, onderzoek uitvoeren door initiatiefnemer.	Bijgesteld groepsrisico
Regionale brandweer	Adviseert over noodzaak nader onderzoek groepsrisico.	Advies regionale brandweer
Stap 7. VERANTWOORDING GROEPSRISICO		VERANTWOORDING GROEPSRISICO
Procesverantwoordelijke afdeling	Stelt een verantwoording van het groepsrisico op op basis van: <ul style="list-style-type: none"> ◇ de omvang van het groepsrisico (stap 3) of het bijgestelde groepsrisico (stap 6); ◇ de afgesproken veiligheidsmaatregelen (stap 4); ◇ de mogelijkheden voor hulpverlening en zelfredzaamheid (stap 4; Advies regionale brandweer); ◇ de voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico. <p>In een situatie waarin een uitgebreide verantwoording van het GR nodig is stelt de procesverantwoordelijke afdeling hiervoor een projectgroep in met specialisten uit de</p>	Verantwoording groepsrisico

¹³ Belangrijk struikelpunt hierbij is dat er een juridisch vacuüm is: enkel hetgeen in de bouwverordening is voorgeschreven mag in de bouwvergunning worden geëist. Er mogen dus, als de initiatiefnemer daar bezwaar tegen maakt, geen extra voorzieningen worden geëist vanwege BEVI.

	afd. Milieu, OR en regionale brandweer zonodig aangevuld met specialisten uit de afdelingen Bouwen en/of Verkeer.	
--	---	--

INDIENEN DEFINITIEF PLAN DOOR DE INITIATIEFNEMER

Stap 8. OPSTELLEN CONCEPTBESLUIT (in Handreiking "Opstellen veiligheidsparagraaf en vastleggen PR/GR")		CONCEPTBESLUIT BEVOEGD GEZAG
Procesverantwoordelijke afdeling	Legt de gemaakte keuzes vast in een conceptbesluit voor het bevoegd gezag over: <ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijke inpasbaarheid • Aanvaarding risico • Verantwoording groepsrisico • Veiligheidsmaatregelen op basis van: conceptbesluit over plaatsgebonden risico (stap 5); verantwoording groepsrisico (stap 7); veiligheidsmaatregelen (stap 4)	Conceptbesluit bevoegd gezag.

Na de toetsfase volgt het besluit van B&W (dan wel GS bij vergunningaanvraag voor een provinciale milieuvergunning). De in het bestuursbesluit afgesproken maatregelen moeten vervolgens door de betrokken overheden en afdelingen worden gerealiseerd conform de taakverdeling in hoofdstuk 5.

